

Dječja participacija u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi

Draganić, Vlasta

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:189:806501>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Teacher Education - FTERI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
UČITELJSKI FAKULTET U RIJECI

Vlasta Draganić

Dječja participacija u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj
ustanovi

DIPLOMSKI RAD

Rijeka, 2019.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
UČITELJSKI FAKULTET U RIJECI

Diplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Dječja participacija u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj
ustanovi

DIPLOMSKI RAD

Predmet: Akcijska istraživanja

Mentor: prof. dr. sc. Lidija Vujičić

Student: Vlasta Draganić

Matični broj (JMBAG): 0264006521

U Rijeci, rujan, 2019.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

„Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da sam diplomski rad izradila samostalno, uz preporuke i savjetovanje s mentoricom prof. dr. sc. Lidijom Vujičić. U izradi rada pridržavala sam se Uputa za izradu diplomskog rada i poštivala odredbe Etičkog kodeksa za studente/studentice Sveučilišta u Rijeci o akademskom poštenju.“

Potpis studentice

SAŽETAK

Postmodernistički pristup gleda na dijete kao važnog i ravnopravnog sudionika u kreiranju okruženja u kojem živi. Upravo jedno od ključnih područja prava sudjelovanja sadržano u Konvenciji o pravima djeteta (1989) jest pravo djeteta na participaciju, tj. na aktivno sudjelovanje u svojem okruženju, regionalnom/nacionalnom/svjetskom, koja ga pripremaju za aktivnog građanina u budućnosti. Drugim riječima, prema Konvenciji, dijete ima pravo na slobodno izražavanje svojih stavova o svim stvarima koje se na njega odnose. Koliko uistinu djeca žive svoja prava u odgojno - obrazovnim ustanovama ili su ona uglavnom na deklarativnoj razini, pitanje je koje u suvremenom svijetu sve više zaokuplja politiku i praksu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Tako je sam pojam participacije djece postala tema o kojoj se mnogo govori i često ju se ističe u odgojno-obrazovnoj praksi, dok, s druge strane, brojna literatura naglašava upravo nedostatak dječje participacije u istraživanjima s djecom u odgojno-obrazovnim ustanovama. Upravo etnografski zapisi i reflektivna praksa pomažu odgajateljima u otkrivanju dječje perspektive. To je ključno za shvaćanje djeteta kao (su)kreatora u kreiranju i oblikovanju prostorno-materijalnog okruženja, čime se osigurava pravo djeteta na izražavanje i uvažavanje njegovih stavova.

Stoga je namjera ovoga rada osvijestiti važnost i pravo djeteta na odlučivanje o svim pitanjima značajnima za njegov život pa tako i za kreiranje prostora u kojem svakodnevno boravi.

U radu je prikazano akcijsko istraživanje s elementima etnografskoga pristupa s ciljem povećanja participacije djece u kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi tj. povećanja prava na suodlučivanje o pitanjima koja se odnose na njih u ovom slučaju o kreiranju prostora življenja u odgojno-obrazovnoj ustanovi. U istraživanju sudjeluju četiri odgojno-obrazovne skupine djece u dobi od dvije do četiri godine života i njihova četiri odgajatelja. Sukladno tome tijekom samog istraživanja pratiti će se reflektivna praksa odgajatelja s ciljem uvida u odgajateljevu promjenu slike o djetetu.

Ključne riječi: akcijsko istraživanje, dječja participacija, dječja perspektiva, istraživanja s djecom, kreiranje prostora, reflektivna praksa, slika o djetetu

SUMMARY

Postmodernist approach regards the child as an important and equal participant in creating the environment in which he/she lives. One of the key areas of rights of participation contained in the Convention on the Rights of the Child (1989) is the right of a child to actively participate in his / her regional / national / world environment that prepares him/her for an active citizen in the future. In other words, according to the Convention, the child has the right to freely express his/her views on all matters pertaining to him. How much children experience their rights in educational institutions, or are they mostly on a declarative level, is a question that increasingly concerns the politics and practice of early and pre-school education and education in the contemporary world. Thus, the very concept of child participation has become a topic of much talk and is often highlighted in educational practice, while on the other hand many books emphasize the lack of child participation in research with children in educational institutions. Ethnographic records and reflexive practices help educators in discovering a child's perspective, which is crucial to understanding the child as a co-creator in the creation and design of a space-based material environment, thus ensuring the child's right to express and respect his/her attitudes. Therefore, the purpose of this paper is to raise awareness of the importance and the right of the child to decide on all matters of importance to his / her life and to create the space in which he / she is living daily. The paper presents an action research with elements of the ethnographic approach to increase the participation of children in creating a living space in an educational institution, that means increasing the right to making decisions about the issues related to them, in this case about creating a living space in an educational institution. Four educational groups of two to four- year olds and their four educators were involved in the research. Accordingly, the reflexive practice of the educator is followed in the course of the research itself with the aim of inspecting the educator's image of the child.

Keywords: action research, child participation, child perspective, child research, space creation, reflective practice, child image